

**Toespraak CKMar bij ceremoniële kranslegging bij graf
M.C. van Houten op 7 februari 2014**

Geachte aanwezigen,

Van harte welkom.

Ik sta hier vandaag voor u met een dubbele pet.

Ten eerste als commandant van de Koninklijke Marechaussee.

Ten tweede – en dat is vandaag nog belangrijker – in het kader van een eervolle nevenfunctie: als voorzitter van de Stichting van Houten.

Wij zijn hier vandaag met elkaar aanwezig om het leven en het werk van de naamgever van deze stichting te herdenken.

Een speciale herdenking die wij houden als onderdeel van een serie evenementen in het kader van ons 200-jarig bestaan.

Het doet mij goed dat ik hier vandaag zoveel bekende gezichten zie.

Dat wij hier samen aanwezig zijn, onderstreept niet alleen de bijdrage die Marius Cornelius van Houten aan de maatschappij en ons Wapen heeft geleverd.

Het laat ook zien dat marechaussees door méér met elkaar verbonden zijn dan alleen hun werkgever.

Dat noemen wij korpsgeest.

2014 is een bijzonder jaar.

Op 26 oktober aanstaande bestaat de Koninklijke Marechaussee precies twee eeuwen.

Dat we ons jubileum op die datum vieren hebben we te danken aan Marius van Houten.

Het eerste eeuwfeest van de Marechaussee werd namelijk vier jaar te laat gevierd.

Men dacht toen namelijk nog dat de marechaussee was opgericht in 1818.

Het was Marius Cornelius van Houten die in de jaren '30 van de vorige eeuw heeft ontdekt dat die aanname onjuist was.

Hij vroeg toestemming om gedegen archiefonderzoek te doen, - deed het en beëindigde daarmee alle discussies.

Door zijn inspanningen staat nu onomstotelijk vast dat de Koninklijke Marechaussee is opgericht door Koning Willem de Eerste, op 26 oktober 1814.

Zonder het historisch onderzoek van Marius van Houten hadden wij hier vandaag dus wellicht niet gestaan, maar pas over vier jaar.

Het vaststellen van de oprichtingsdatum van de Koninklijke Marechaussee is slechts één van de vele wapenfeiten uit de lange carrière van Van Houten.

En hoewel het een belangrijke ontdekking was, heeft hij vele andere prestaties op zijn conto staan.

Prestaties die tot op de dag van vandaag vormend zijn geweest voor de politie en KMar in Nederland, óf van grote invloed op het persoonlijk leven en welzijn van mensen.

Van Houten speelde een grote rol in het verbeteren van de opsporing van misdadigers.

Hij stond aan de basis van de internationale politiesamenwerking.

Hij was meer dan twee decennia de tactvolle liaisonofficier tussen de Nederlandse regering en de naar Nederland gevluchte Duitse Keizer Wilhelm II.

Hij was initiatiefnemer voor het historisch museum der Koninklijke Marechaussee en directeur van het Legermuseum.

Dat alleen al maakte Van Houten een markant officier.

Veel van zijn initiatieven zijn voor hem, de Koninklijke Marechaussee, maar ook voor de veiligheid van Nederland van blijvende waarde gebleken.

Zijn carrière was zonder meer bewonderenswaardig.

Niet voor niets werd twee jaar geleden op de Wapendag zijn biografie van de hand van Jos Smeets gepresenteerd.

Wie dat boek leest, besef pas goed welk plichtsbesef en doorzettingsvermogen van Houten in zijn carrière heeft laten zien.

Toch zijn wij hier vandaag vooral bij elkaar vanwege iets dat Van Houten pas na zijn pensionering heeft gedaan.

Samen met zijn vrouw richtte Marius van Houten in 1949 de Stichting Van Houten op.

Het echtpaar van Houten was een gefortuneerd stel, maar bleef kinderloos.

Bij het oprichten van de stichting van Houten werd bepaald dat het niet onaanzienlijke vermogen van Marius van Houten en zijn vrouw Helena na het overlijden van de langstlevende ten goede zou komen aan twee doelen die hen na aan het hart lagen:

Eén: instandhouding van het marechausseemuseum.

Twéé: het bieden van een sociaal vangnet voor marechaussees en hun gezinnen.

Beide doelstellingen maakt de Stichting tot op de dag van vandaag waar.

Ten eerste het marechausseemuseum.

Van Houten was buitengewoon geïnteresseerd in geschiedenis en kunst.

Door het archiefonderzoek naar de oprichtingsdatum van ons wapen kwamen zijn twee grote passies bij elkaar:

de Koninklijke Marechaussee en die voor de geschiedenis en het erfgoed.

Na een aantal jaren van voorbereiding realiseerde hij in 1936 een bescheiden Marechausseemuseum in Apeldoorn.

Zijn bedoeling met het museum was duidelijk:

het diende vooral om de korpsgeest binnen de Koninklijke Marechaussee te versterken en het gevoel van korpseer op jeugdige marechaussees over te brengen.

Twee zaken waar we ook in de tegenwoordige tijd nog grote waarde aan hechten.

Niet voor niets is één van de doelstellingen van de viering van ons 200-jarig jubileum het bevorderen van het esprit de corps.

Ook vandaag de dag merken we nog dat het zijn van marechaussee méér is dan alleen maar een baan en dat collega's veel meer met elkaar delen dan alleen hun werkplek.

Een deel van de kracht van onze organisatie, onze betrouwbaarheid, de loyaliteit en flexibiliteit van onze collega's, de mentaliteit van onze mensen is een rechtstreeks gevolg van die korpsgeest.

Vandaar ook dat in onze huidige basisopleidingen het verwerven van kennis en vaardigheden nog steeds hand in hand gaan met vorming als marechaussee.

Van Houten heeft er met zijn stichting voor willen zorgen dat het erfgoed van de Koninklijke Marechaussee tot in lengte van dagen bewaard zal blijven.

In de stichtingsacte van de Stichting is zelfs een constructie opgenomen die rekening houdt met de voortzetting van het museum in het geval de Koninklijke Marechaussee ooit ophoudt te bestaan of haar militaire karakter verliest.

Ik ga er maar vanuit dat die constructie nooit nodig blijkt te zijn.

Dit erfgoed wordt elke dag beheerd door de vele vrijwilligers van ons marechausseemuseum.

Een deputatie van alle vrijwilligers is hier aanwezig.

Fijn dat u er bent.

Het tweede doel van de stichting van Houten was om steun te verlenen aan weduwen en wezen van marechaussees, of marechaussees en hun familie die in geldnood kwamen door omstandigheden die te maken hadden met hun gezondheid.

Hoewel de sociale voorzieningen in Nederland inmiddels veranderd zijn, is ook deze doelstelling van de Stichting nog altijd actueel.

Tot op de dag van vandaag speelt de Stichting van Houten een bescheiden, maar eervolle rol door het verlenen van steun aan marechaussees en hun familie die buiten hun schuld in problemen zijn geraakt.

De Stichting van Houten neemt ook in de tegenwoordige tijd jaarlijks circa 15 steunaanvragen in behandeling, waarvan het merendeel wordt goedgekeurd.

Van Houten kon ongeveer 60 jaar geleden niet vermoeden dat wij nu in de nasleep van een economische crisis zouden zitten.

Net als andere fondsen heeft de Stichting de gevolgen van deze crisis ondervonden.

Gelukkig is er – geheel in de geest van Van Houten – defensief belegd en is de Stichting goed in staat om haar werk voort te zetten.

En dat is nodig.

Ook een aantal collega's ondervindt tot op de dag van vandaag namelijk de lasten van de crisis.

Maar ook van andere persoonlijke omstandigheden zoals psychische problemen, scheidingen, gedwongen verkoop van het huis, enzovoort.

Ook in geval van fysieke beperkingen kan de stichting soms uitkomst bieden.

Ik ben verheugd te zien dat Eerste Luitenant Luc Muskee de lange reis uit Weurt heeft ondernomen om vandaag hier aanwezig te kunnen zijn.

De Stichting kan niet in alle gevallen steunen, maar in de gevallen dat zij dat wel kan, biedt zij hulp in een situatie waar geen andere vorm van hulpverlening aanwezig is.

Wie hulp krijgt van de Stichting van Houten zit absoluut niet in een benijdenswaardige positie.

Het is dus een echt vangnet.

Een vangnet dat helpt, maar - geheel in de geest van Van Houten – ook ruimte laat voor de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkenen.

Dames en heren, ik kom tot een afronding.

De nalatenschap van Van Houten heeft om meerdere redenen grote betekenis voor de Marechaussee van vandaag.

Hij leverde indrukwekkende prestaties in zijn werkzame leven en richtte een stichting op die nog tot in lengte van jaren relevant zal blijven voor het erfgoed van de Koninklijke Marechaussee.

Maar ook voor het welzijn van onze mensen.

Dat was precies wat hij voor ogen had.

Van Houten was een man van zijn tijd, levend volgens de mores van zijn tijd.

Van Houten was een zelfbewust man, van goede afkomst, een marechaussee van stand.

Die gefortuneerde positie zorgde ervoor dat hij zich moreel verplicht voelde om een blijvende indruk achter te laten: *Noblesse Oblige*.

Van Houten is in die opzet geslaagd.

Vandaar ook dat wij hier vandaag met elkaar aanwezig zijn.

Het is meer dan passend om in het kader van het 200-jarig bestaan van de Koninklijke Marechaussee te herdenken wat Marius van Houten voor ons wapen betekent.

Er zijn niet veel mensen voor wie meer dan 60 jaar na hun overlijden nog een herdenking als deze wordt georganiseerd.

Als het dan toch gebeurt, dan heb je iets goeds achtergelaten.

Van Houten bouwt ook nu nog, ruim een halve eeuw na zijn dood, aan een sterkere Koninklijke Marechaussee.

En daarmee aan een veiliger Nederland.

Wat dat betreft is Marius van Houten voor ons een inspirerende collega.

Want Marius van Houten wist exact wat hij wilde achterlaten voor toekomstige generaties.

Weten wij dat ook?

Dank u wel.